

pårørende, så vel som ambulanspersonell, sykepleiere, allmennmedisinere og «alle andre som behandler hjertepasienter i samfunnet». En ganske så sammensatt gruppe med andre ord. Under-tesnedes inntrykk er at den nok best egner seg for helsepersonell, som ambulanspersonell og sykepleiere, og til en viss grad allmennleger.

Det er tre hovedkapitler. I det første kapitlet beskriver forfatteren hjertet og blodåresystemets oppbygging og arbeid, risikofaktorer samt ulike typer utredning (EKG, A-EKG, 24-timers registreringer og ulike bildemodaliteter) og deres plass i utredningen. I hovedkapitlet gjennomgår forfatteren alle de ulike hovedgruppene av hjertesykdom, og på svært velskrevet og kortfattet vis tar han for seg bakgrunn, klinikk og behandling. I det siste kapitlet beskriver han alle de vanligste hjertemedikamentene, samt pacemakere og andre tekniske behandlinger. Det mangler beskrivelse av mer avansert, men ikke uvanlig, behandling som ablasjoner, transplantasjoner og implanterbare hjertepumper. Disse kunne godt vært summarisk nevnt, som en del av behandlingsforløpet.

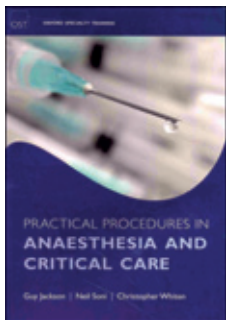
Boken er godt oppdatert og inneholder bl.a. ferske retningslinjer for behandling av og intervensjon på en rekke risikofaktorer og sykdommer. Det beste er at kapitlene har konkrete oppsummeringer og råd til pasienter og helsepersonell. Og som en moderne variant, er det flere «FAQ» (ofte stilte spørsmål).

Målgruppen? Det er litt usikkert. Her er to forslag: 1: Sykepleieren på sykehjemmet, der pasientene til sammen har de fleste hjerte- og blodåresykdommer. Boken er et ypperlig oppslagsverktøy (glem Internett med denne på pulsen). 2: Allmennlegen som ikke har hatt tid til å utforske Helsebiblioteket på en stund. Denne boken kan leses på fire ettermiddager og gi en utmerket repetisjon og oppdatering.

Trond Vartdal

Klinikk for spesialisert medisin og kirurgi
Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet

Gullstandard for anestesileger

Guy Jackson, Neil Soni, Christopher J. Whiten
Practical procedures in anaesthesia and critical care
239 s, tab, ill. Oxford: Oxford University Press, 2010. Pris GBP 35
ISBN 978-0-19-957302-8

Dette er en håndbok i praktiske prosedyrer beregnet på leger i anestesilogi. Anestesiologi, inkludert intensivmedisin, krever god teoretisk bakgrunn og gode praktiske ferdigheter. Dette er en av de beste bøkene jeg har lest med hensyn til en bred og praktisk gjennomgang av små og store praktiske prosedyrer en anestesileger må beherske i situasjoner med tidspres.

Den er delt i sju kapitler: *Basic principles, Intravascular access, Monitorering, Airway procedures, Thoracic procedures, Abdominal procedures* og *Neurological and related procedures*.

Permene er myke, men boken er litt for stor til å ha i frakkelommen. Den inneholder en rekke algoritmer og illustrasjoner. Illustrasjonene er gode, men noen av fotografiene kunne ha vært kuttet ut. Røntgen- og ultralydbildene er derimot nyttige og gode. Dette er ikke en lærebok, men pga. oppbyggingen og strukturen inneholder den utrolig mye informasjon. Hver teknikk blir presentert med en generell, kort innledning, videre indikasjoner, kontraindikasjoner, komplikasjoner, utstyr, lokalisasjoner og teknikker. Spesielt nyttig er

de to siste punktene hvor forfatterne peker på risiko og ikke minst det siste punktet med tips og råd. Til alt overmål finnes det også referanser til sentrale artikler og viktige organisasjoner og utvalg.

For å si noe om grundigheten kan jeg nevne at under kapitlet om intravaskulær tilgang er det en egen gjennomgang av Seldinger-teknikken, som mange av teknikkene som spesielt anesthesiologer og radiologer bruker, bygger på.

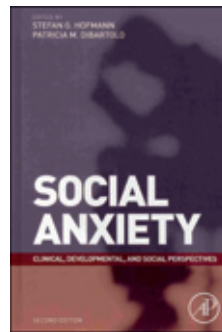
I kapitlet om luftveisprosedyrer beskriver de grundig alt fra innleggelse av svelgtube og ventilering med bag og maske til vanskelig intubering og perkutan trakeostomi. Alt er behandlet på en grundig og instruktiv måte.

En innvendig kan være at boken inneholder for mye informasjon på liten plass. Den skal imidlertid ikke leses fra perm til perm, men bør brukes når man skal gjennomføre en prosedyre – enten det er tidlig i karrieren eller når man trenger å friske opp kunnskap. Jeg anbefaler den både for leger i spesialisering og erfarne kolleger. Den bør finnes lett tilgjengelig på alle avdelinger som gjennomfører disse prosedyrene som potensielt kan være farlig for pasientene.

Kjell Erik Strømskag

Akuttavdelingen
Molde sjukehus

Nesten alt du ønsker å vite om sosial angst

Stefan G. Hofmann, Patricia M. DiBartolo
Social anxiety
Clinical, developmental, and social perspectives. 2. utg. 608 s, tab. London: Academic Press, 2010. Pris EUR 72
ISBN 978-0-12-375096-9

Jeg tror mange leger har en sykdom som de har særlig interesse for, erfaring med og store kunnskaper om. En slik favoritt kan oppstå ut fra egne opplevelser, sykdom i familien eller fra pasienter som har gjort spesielt inntrykk. For min del er favoritten sosial angstlidelse, og om den kan jeg si, med Obama, *I had a dream*. Drømmen var at bidrag fra alle toppeksperter i hele verden var samlet i en tekst. Med denne boken går drømmen langt på vei i oppfyllelse. Her skriver alle de store, unntatt Wittchen, Furmark og Kessler, siden boken underlig nok utelater epidemiologi.

Sosial angst er nabo med en rekke andre tilstander slik som skyhet, forlegenhet, perfeksjonisme og mangel på sosiale ferdigheter. Naboforholdene gjennomgås på en overbevisende måte av eksperter innen hvert nabolag. Atferdshemming (behavioral inhibition), som er en viktig nabo, er plassert et annet sted i boken, men det finner man fort ut av gjennom en god innholdsfortegnelse og et godt stikkordregister.

De teoretiske modellene for sosial angst som presenteres, er nevrobiologi, genetikk, temperament, læringsteori og kognitiv teori, alt fremragende fremstilt. Jeg savner likevel psykodynamisk teori, både jeg-psykologi og tilknytningsteori, som har ytt viktige bidrag til forståelsen av sosial angst. Kapitlet om selvet og sosial angst er utmerket, men jeg savner en omtale av det bidraget som Kohuts selvpsykologi har gitt i denne forbindelsen. Når jeg først klager på drømmen som ønskeoppfyllelse, savner jeg et kapittel om den omfattende funksjonssvikten og skadelige livsstilen som sosial angst fører med seg. Det gjelder særlig den økte risikoen for alkohol- og anxiolytiskamisbruk som følger sosial angstlidelse,